

"Ya istidad lisaniyladır... Veya ihtiyac-ı fitrî lisaniyladır... Veya lisan-ı ızdırariyle bir duadır... Bu üç nevi dua, bir mâni olmazsa, daima makbuldür." İzah eder misiniz, bu duaların kabulü tevhidi nasıl isbat eder?

Bakıma muhtaç felçli bir insan düşünelim, her gün bir kâğıda bir takım istek ve taleplerini yazıp kapısının önüne koyduruyor. Ertesi gün o kâğıtta yazılan bütün istekleri ve talepler aynı ile yerine getirilmiş olsun. Bu hâl birkaç güne has olmayıp, sürekli böyle olsa, o insan onun ihtiyaçlarını yerine getiren zengin bir hayırseverin olduğunu kat'iyen anlar, ona karşı müthiş bir minnet ve muhabbet duyar. O talepleri tesadüflerin yerine getirmesi mümkün ve kabil değildir.

Aynen bunun gibi kâinattaki âciz ve fakir olan varlıkların, **"istidad lisaniyla", "ihtiyac-ı fitrî lisaniyla", "lisan-ı ızdırariyle"** istemiş oldukları bütün ihtiyaç ve talepleri mükemmel ve muntazam bir şekilde karşılanıyor. İhtiyaç ve taleplerin mükemmelen ve muntazaman karşılanması zengin, muktedir, âlim bir zâtın varlığını kör gözlere de ilan ve ispat eder.

Ortada fiil varsa elbette fail de vardır. Fail olmadan fiilin olması mümkün değildir. Mesela dövülme fiili döven faili gösterir, yani ortada bir dövülme varsa döven de var demektir; döven olmadan dövülmenin olması mümkün değildir.

Yine san'atlı bir eser, san'atkârı icab eder. Yani ortada sanat varsa mutlaka bu sanatın sanatkârı da vardır, sanatkâr olmadan sanatlı bir eserin vücuda gelmesi mümkün değildir. Aynı şekilde yapılan dualara cevap varsa *-ki var olduğu kâinat ile sabittir-* öyle ise bir de Mucîb vardır; yani dualara icabet eden bir Allah var demektir ki, bu da tevhidin kat'î bir delilidir.